

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/56899

7/56908

7/56911

7/56707-56708

Sayı : E-99074258-610-20
Konu : Soru Önergesi

31/01/2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 17.01.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-948123 sayılı yazınız.
b) 17.01.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-947815 sayılı yazınız.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan İzmir Milletvekili Mehmet Ali ÇELEBİ'nin 7/56899, 7/56908, 7/56911 ilgi (b) yazınız ekinde alınan İzmir Milletvekili Murat BAKAN'ın 7/56707, Uşak Milletvekili Özkan YALIM'ın 7/56708 esas numaralı yazılı soru önermeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahmut ÖZER
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (7 Sayfa)

İZMİR MİLLETVEKİLİ MURAT BAKAN'IN 7/56707 ESAS NUMARALI YAZILI SORU
ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Okul ve kurumlarımızdaki rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinde kullanılan programlar eğitim kurumunun tür, kademe, özellikleri ile öğrencilerin ihtiyaçları, gelişim dönemi özellikleri ve risk altındaki öğrenciler dikkate alınarak ortak bir anlayış ve iş birliği içerisinde hazırlanmaktadır. Bu ilkeler doğrultusunda hazırlanan söz konusu programlar okul ve kurumlarımızda uygulanmaktadır. Programlara ilişkin konu başlıkları rehberlik hizmetleri sunum sistemi içerisinde yer almaktadır. Okul ve kurumlarda görev yapan rehber öğretmen/psikolojik danışmanlar okulun ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak rehberlik hizmetleri sunum sistemi içerisinde yer alan akran zorbalığı konusunda çalışmalarını yürütmektedirler.

Okullarımızda eğitim gören tüm kademelerdeki öğrencilere yönelik akran zorbalığı ile ilgili farkındalık kazandırmaya yönelik programlar hazırlanmış, öğretmen ve velilere yönelik bilgilendirici sunum, afiş ve broşür içerikleri oluşturulmuştur. Akran zorbalığı yapan ve akran zorbalığına maruz kalan öğrencilere yönelik ise ayrı ayrı ve her kademeye özgü (okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise) akran zorbalığı ile baş etme becerilerinin geliştirilmesine yönelik psikoeğitim programları hazırlanmıştır. Okul öncesi ve ilkokul kademelerindeki öğrencilerin akran zorbalığı konusunda farkındalık kazanmalarını sağlamak amacıyla hikâye kitapları da hazırlanmıştır. Yine bu doğrultuda okul rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri kapsamında, zorbalık ve şiddetin önlenmesine yönelik 2020-2021 eğitim öğretim yılında 38.693 öğretmen, 417.127 veli ve 391.575 öğrenciye eğitim düzenlenmiştir.

İlkokul ve ortaokullarda uygulanan derslerin öğretim programlarında yer alan 8 temel yetkinlikten birisi de "Sosyal ve Vatandaşlıkla İlgili Yetkinlik"tir. Bu yetkinlik kişisel, kişiler arası, kültürel ve kültürlerarası yeterliliği, ayrıca sosyal ve çalışma yaşamına bireylerin etkili ve yapıcı yolla katılması için bireyleri donatan davranışın tüm formlarını ve gereken yerlerde fikir ayrılıklarını çözmeyi sağlayacak çeşitli davranışlarla bütünüyle donanmayı, insan haklarına tamamen saygılı olmayı, demokrasinin temeli olarak eşitliği içermektedir. Bununla birlikte ilkokul ve ortaokullarda uygulanan Hayat Bilgisi, İnsan Hakları Yurttaşlık ve Demokrasi, Spor ve Fiziki Etkinlikler, Hukuk ve Adalet, Medya Okuryazarlığı, Sosyal Bilgiler vb. derslerin öğretim programlarında; kendisiyle akranları arasındaki benzer ve farklı yönleri ayırt etme; olağanüstü durumlarda akran baskısı, suç kaynağı kişi ve gruplar, terör, savaş, deprem ve sel sırasında yapılması gerekenler üzerinde durma; akran zorbalığı, hakaret, gerçek ve sanal ortamda kişisel verilerin korunması ve paylaşılması gibi konular üzerinde durma, çözüm önerilerinin uzlaşmaya dönük, şiddetten uzak ve demokratik olmasının sağlanması, sorunların çözümü için izlenecek yollar ile başvurulacak kurum ve kuruluşlara [il ve ilçe insan hakları kurulları, Kamu Denetçiliği Kurumu (Ombudsmanlık) vb.] değinilmesi, siber zorbalık kavramını açıklayarak korunma amacıyla alınabilecek önlemler, ikna tekniklerini kullanarak medya iletileri üretme vb. kazanımlara yer verilmiş ve bu konular ders kitaplarında etkinlik, metin ve görsellerle desteklenmiştir.

Ayrıca Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi ortak finansmanı ile Temel Eğitimde Demokrasi Kültürünün Güçlendirilmesi Projesi 3 Ağustos 2018 tarihinde uygulamaya konulmuştur. Proje ile demokratik okul kültürü uygulamalarının güçlendirilmesi amaçlanmaktadır. Proje kapsamında sadece temel eğitim kurumlarına devam eden öğrenciler değil, okullarda görev yapan tüm personel ile ailelerin de proje sürecine dâhil edilerek

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

toplumun genelinde demokratik kültür uygulamalarının güçlendirilmesi hedeflenmektedir. Proje pilot çalışma kapsamında Adana, Aydın, Burdur, Çanakkale, Iğdır, Kars, Muğla, Sinop, Sivas ve Yozgat olmak üzere 10 ilde toplamda 110 okulda uygulanmaktadır.

Proje kapsamında okul öncesi eğitim, ilkokul ve ortaokul kademeleri için öğretim programlarında belirtilen kazanımlarla uyumlu materyaller geliştirilmiştir. Okul öncesi eğitim kademesi için; hikâye kitabı seti ve öğretmen kılavuz kitabı, ilkokul kademesi için hikâye kitapları ve öğretmen kılavuz kitapları ile her sınıf düzeyinde bütün dersleri kapsayacak etkinlik kitapları, ortaokul kademesi için her ders özelinde etkinlik kitapları geliştirilmiş ve 2021-2022 eğitim öğretim yılında pilot uygulamaya konulmuştur. 110 okulda 48.500 öğrenci geliştirilen materyallerden faydalanmaktadır. Ayrıca, öğretmenlerin demokratik kültür yetkinliklerini arttırmak amacıyla 120 saatlik eğitici modülü hazırlanmıştır. 240 öğretmene eğitici eğitimleri verilmiş ve şelale eğitimleri aracılığıyla 3000 öğretmene ulaşılmıştır. Son olarak öğrenciler, aileler, okul yöneticileri ve okulu oluşturan tüm unsurların sürece dâhil edilerek okullardan başlamak üzere toplumun genelinde demokratik kültür uygulamalarının güçlendirilmesi amacıyla "*Bütüncül Okul Modeli*" geliştirilmiştir.